

WYDARZENIA

Statek wyobraźni

Konkurs plastyczny dla osób niepełnosprawnych to kolejne przedsięwzięcie NMM skierowane od tej grupy odbiorców. Terapia przez sztukę od dawna jest uznawana za niezwykle skuteczną formę rehabilitacji, jednocześnie zaś daje możliwość uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym. Dlatego też jednym z celów konkursu było zwrócenie uwagi opinii publicznej na walory artystyczne sztuki osób niepełnosprawnych, a także próba przeciwdziałania wykluczeniu oraz izolacji osób z niepełnosprawnością intelektualną. Konkurs zatytułowany został „Statek wyobraźni”, a jego rozstrzygnięcie, wraz z wernisażem ekspozycji prac, miało miejsce 27 listopada w Spichlerzach na Ołowiance. Jury w składzie: dr Monika Jankiewicz-Brzostowska, Kamila Jezierewska i Barbara Wojczuk-Krystek podkreśliło niezwykłą pomysłowość, fantastyczne wycucie kolorów i świetne zrozumienie tematu przez autorów prac. Zgodnie z regulaminem konkursu prace zostały ocenione w dwóch kategoriach: prace na powierzchni płaskiej i prace przestrzenne. W pierwszej kategorii nagrody otrzymali: I – Michał Krawczyk za obraz „To statki płyną”, II – Milena Stokowska, „Bez tytułu”, III – Artur Włodarz, „Statek miłości”. W kategorii prac przestrzennych natomiast: I – Weronika Pawłowska, Patryk Czerwiński, Tomasz Rymiński, Robert Krzoska, Adrianna Duwot za pracę pt. „Łośtam”, II – Sławomir Burdy, „Łajba”, III – Sylwia Mach i Tomasz Turski, „Przystań Marzeń”. W trakcie wernisażu nastąpiło uroczyste wręczenie nagród i wyróżnień oraz upominków dla opiekunów artystycznych, a także wszystkich artystów, których prace znalazły się na wystawie. Twórcom dzieł i opiekunom wręczono również imienne dyplomy. Artyści, których prace znalazły się na wystawie, działają w ośrodkach, warsztatach i fundacjach z Gdańska, Pruszcza Gdańskiego, Malborka, Miastka, Starogardu Gdańskiego, Słupska i Kolnika. Dodatkową atrakcją wernisażu był kiermasz ozdób świątecznych, wykonanych przez artystów z Fundacji „Sprawni Inaczej”.

Nagrodzeni uczestnicy konkursu „Statek wyobraźni”. Fot. Paweł Józwiak

Ekologiczny prom dla NMM

Projekt nowego promu dla NMM, mającego zastąpić wysłużoną „Motławę”, powstał na Wydziale Oceanotechniki i Okrętownictwa Politechniki Gdańskiej, a dofinansowany został ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku. W ramach projektu opracowano założenia, wykonano projekt wstępny, konstrukcyjny i klasyfikacyjny, a także analizę kosztów budowy i eksploatacji. Ze względów ekologicznych zrezygnowano z napędu spalinowego na rzecz elektrycznego: prom zasilany będzie energią elektryczną z lądu, uzupełnianą energią słoneczną. Efektywne wykorzystanie energii (a tym samym niższe koszty eksploatacji) ma zapewnić zoptymalizowany kształt kadłuba, którego własności hydrodynamiczne

zostały zweryfikowane doświadczalnie na modelu jednostki. Zadbano też o atrakcyjny wygląd promu, wychodząc z założenia, że przez wiele lat będzie stanowić jeden z ważniejszych elementów wizerunkowych NMM. Zmieni się – w porównaniu do „Motławy” – układ trapów, przejść i miejsc siedzących (które zostaną ułożone wokół sterówki). Przejrzyste strefy funkcjonalne mają ułatwić wejście i zejście z pokładu oraz przewożenie rowerów i wózków. W efekcie zrealizowanych prac powstał komplet dokumentacji klasyfikacyjnej jednostki, która – po uzyskaniu wszelkich zatwierdzeń ze strony Polskiego Rejestru Statków – zostanie przekazana naszemu Muzeum.

Projekt nowego promu dla NMM. Z materiałów Wydziału Oceanotechniki i Okrętownictwa Politechniki Gdańskiej

KONFERENCJE

O Dolnej Wiśle w CKWS

„Zagospodarowanie i znaczenie Dolnej Wisły dla gospodarki regionów i kraju” – pod takim hasłem odbyła się 22 listopada w Centrum Konserwacji Wraków Statków w Tczewie konferencja, której celem było uwypuklenie znaczenia rewitalizacji Dolnej Wisły dla rozwoju trójmiejskich portów morskich, transportu kolejowego i lądowego oraz przedsięwzięć zlokalizowanych w rejonie oddziaływania rzeki. Organizatorami byli prezydent Tczewa Mirosław Pobłocki oraz dwa stowarzyszenia przedsiębiorców: Pracodawcy Pomorza i Lewiatan. Honorowy patronat przyjęli marszałek województwa pomorskiego Mieczysław Struk oraz wojewoda pomorski Dariusz Drelich. W konferencji wzięło udział około 100 osób, a wśród nich Kazimierz Smoliński, wiceminister infrastruktury i budownictwa, Przemysław Dac z Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz posłanka Dorota Arciszewska-Mielewczyk. Wojewoda Dariusz Drelich podkreślił, że zagospodarowanie Wisły ma duży wpływ na rozwój gospodarczy nie tylko dla województwa, przez które przepływa, ale również dla całego kraju. Podstawowym elementem zagospodarowania Dolnej Wisły jest jej kaskadzacja, tj. wybudowanie stopni wodnych z elektrowniami, śluzami żeglugowymi. O korzyściach wynikających z budowy kaskady Dolnej Wisły mówili dr Michał Szydłowski z Politechniki Gdańskiej oraz dr Janusz Granatowicz z firmy Energa Invest Gdańsk. Wymieniono m.in.: zwiększenie stopnia ochrony przed powodzią, retencję wody i jej wykorzystanie do zaopatrzenia w wodę ludności, przemysłu i rolnictwa, wykorzystanie aktualnie marnotrawionego potencjału energetycznego, połączenie polskich portów morskich z europejskimi drogami wodnymi, rozwój turystyki i rekreacji związanych z powstaniem zbiorników wodnych, aktywizację zawodową lokalnych społeczności i powstanie nowych miejsc pracy. Ze wszystkich wystąpień wynikało, że zabudowa Dolnej Wisły i wykorzystanie jej potencjału gospodarczego stanowi niezbędny interes publiczny w kontekście bezpieczeństwa powodziowego i gwarancji pozytywnych efektów społecznych i ekonomicznych.

O „Sołdku” w ECS

W Europejskim Centrum Solidarności w Gdańsku w dniach 3-4 listopada odbyła się konferencja naukowa „Historia Stoczni Gdańskiej”, której NMM było współorganizatorem. Spotkanie ponad sześćdziesięciorga badaczy dziejów gospodarczych, politycznych i społecznych przemysłu stoczniowego w Gdańsku pomyślano jako panele, z dyskusją podsumowującą wystąpienia, przewidziano także czas na debatę dotyczącą przemian przestrzeni postoczniowej – strat, zysków i oczekiwań. Przedstawiciele NMM i Towarzystwa Przyjaciół Statku-Muzeum „Sołdek” czynnie uczestniczyli w drugim dniu konferencji, kiedy to tematem jednego z paneli przewodnich był statek-muzeum „Sołdek” – oddział NMM. Dr Elżbieta Wróblewska przypomniała biografię legendarnego traserza i patrona pierwszego rudowęglowca – Stanisława Sołdka, dr inż. Witold Kuszewski przedstawił wybrane porty, do których zawijał „Sołdek”, Maciej Maksymowicz opowiedział o niecodziennych zdarzeniach, jakie miały miejsce na pokładzie jednostki, Przemysław Węgrzyn unaoocnił zebranych, że „Sołdek” jest ulubionym miejscem wizyt najmłodszych gości Muzeum, a dyrektor NMM dr inż. Jerzy Litwin w wystąpieniu *Gdzie powinien cumować „Sołdek”* omówił kontrowersje, jakie budził postój statku-muzeum na Motławie. Tego samego dnia w ramach panelu „Historia przemysłu stoczniowego” Andrzej Truszkowski przedstawił sylwetkę Jerzego Pacześniaka – konstruktora polskich statków handlowych.

Dr Elżbieta Wróblewska zaprezentowała postać patrona pierwszego i najbardziej znanego statku zbudowanego w Stoczni Gdańskiej. Fot. Wojciech Józwiak

Ochrona zabytków techniki

Muzeum Inżynierii Miejskiej w Krakowie było miejscem zorganizowanej przez Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów konferencji poświęconej ochronie zabytków techniki. Placówki posiadające tego rodzaju zabytki stają przed trudnym zadaniem stworzenia odpowiednich warunków ekspozycji oraz zabezpieczenia przed degradacją obiektów o dużych gabarytach, wykonanych z wielu różnych, wymagających zróżnicowanego podejścia konserwatorskiego materiałów – nie mając gotowych procedur, jakie zostały wypracowane np. dla dzieł sztuki. Stąd tak ważne są spotkania przedstawicieli muzeów techniki i wymiana doświadczeń. W konferencji w Krakowie z ramienia NMM wzięli udział dr inż. Jerzy Litwin, który omówił problematykę związaną z ochroną zabytków techniki morskiej oraz dr Tomasz Bednarz, który przedstawił zagadnienia digitalizacji takich zabytków.

AKTUALNOŚCI

389 lat temu pod Oliwą

28 listopada 1627 roku na Zatoce Gdańskiej polska flota zmierzyła się z blokującą gdański port eskadrą szwedzką. Starcie przeszło do historii jako bitwa pod Oliwą. W przeddzień 389. rocznicy tej morskiej potyczki NMM we współpracy z Projektem Historycznym Garnizon Gdańsk przygotowało specjalne pokazy, odbywające się w Spichlerzach oraz na nabrzeżu Ołowianki.

Rekonstruktorzy z Garnizonu Gdańsk zademonstrowali zastosowanie broni białej i artylerii, dali pokaz musztry oraz opowiedzieli o pracy chirurga pokładowego. Na stanowiskach poświęconych życiu codziennemu w XVII-wiecznym Gdańsku można było przymierzyć stroje z epoki oraz sprawdzić, jak wyglądał ówczesny zakład krawiecki.

XVII-wieczna broń palna nie była prosta w obsłudze... Fot. z archiwum Garnizonu Gdańsk

DIGITALIZACJA

Wirtualne Muzeum Morskie

Katalog zabytków online, modele 3D wraków oraz gry i quizy edukacyjne, dostępne dotąd na różnych stronach internetowych prowadzonych przez NMM oraz w terminalach stacjonarnych na wystawach w kilku naszych oddziałach, zostały zebrane na stronie *Wirtualne Muzeum Morskie*. Znaleźć tu też można krótkie prezentacje poszczególnych oddziałów wraz z interaktywnymi panoramami, pozwalającymi na wirtualną wycieczkę po obiektach i części wystaw. Ważną część strony stanowi Wirtualny Skansen Wraków, w którym zobaczyć można modele 3D sześciu wraków badanych przez archeologów podwodnych z NMM. Sposób prezentacji modeli wraków pozwala na pokazanie stanowiska z perspektywy archeologa podwodnego (przy czym w trakcie badań podwodnych widoczność ograniczona jest z reguły do 2-3 m, natomiast modele na ekranie komputera można obejrzeć w całości). W planach jest znaczne wzbogacenie strony, nie tylko o kolejne trójwymiarowe modele wraków, ale także o modele 3D wybranych zabytków znalezionych na stanowiskach podwodnych, opisy i multimedia, a także mapy pokazujące najciekawsze miejsca pozyskania zabytków. Pracuje nad tym niedawno utworzony Dział Digitalizacji NMM pod kierownictwem dr. Tomasza Bednarza. Ciekawym elementem omawianej strony jest kalendarium morskie pod postacią widżetu. Wirtualne Muzeum Morskie dostępne jest pod adresem www.wmm.nmm.pl.

EDUKACJA

Rodziny w CKWS

Pierwsze spotkanie z cyklu Program dla Rodzin w najnowszym obiekcie NMM, Centrum Konserwacji Wraków Statków w Tczewie, odbyło się 27 listopada. Nasi goście poznawali zgromadzoną w Centrum kolekcję za pomocą aplikacji mobilnych, rozszerzonej rzeczywistości oraz gier edukacyjnych. Na stanowisku archeologicznym dokonywali ciekawych odkryć, a wydobyte przedmioty starali się profesjonalnie opisać. W ramach eksperymentów, związanych z zachowaniem się cząsteczek wody w codziennych i niecodziennych sytuacjach, wykonywali pełne kolorów morze w butelce oraz wydobywali zatopione „wraki” za pomocą powietrza. Mieli także okazję porównać zabytki poddane liofilizacji z konserwacją w roztworze PEG oraz skutkiem braku jakiegokolwiek konserwacji. Spotkanie zakończono składaniem statku wiślanego na czas oraz wręczeniem nagród za wzorowe uczestnictwo.